

Handläggare
Yasameen Wali (Ksk)
Södertälje kommun
Enheten för utredning och hållbarhet
0704825042
Yasameen.Wali@sodertalje.se

Till
Justitiedepartementet

Ert diarienummer
Ju2025/01606

Yttrande över betänkandet "Straffrättsliga åtgärder mot korruption och tjänstefel" SOU 2025:87

Sammanfattning

Södertälje kommun ser positivt på initiativen att stärka regelverket och motverka oegentligheter. Ett tydligt och ändamålsenligt regelverk är av stor betydelse för att upprätthålla förtroendet för det offentliga. Södertälje kommun välkomnar lagstiftarens ambition att fortsätta utveckla arbetet mot korruption och har i denna del inga synpunkter. Däremot lämnar Södertälje kommun synpunkter på de delar av utredningen som avser tjänstefel.

Nedan redovisas Södertälje kommuns synpunkter på förslagen i betänkandet.

6.7.3 En utvidgad kriminalisering av missbruk av offentlig ställning

Konsekvenser för arbetsmiljö och tjänstemannaroll

Södertälje kommun ser positivt på att lagstiftaren vill tydliggöra vikten av att motverka tjänstefel och stärka förtroendet för det offentlig uppdraget. Samtidigt vill kommunen uppmärksamma vissa utmaningar som kan uppstå i den praktiska tillämpningen. Vi ser en risk att tjänstemän, i rädsla för att göra felbedömningar, blir mer återhållsamma i sitt beslutsfattande. Detta kan i sin tur leda till en försiktighetskultur där nödvändiga beslut skjuts upp eller uteblir, särskilt i situationer som kräver snabba ställningstaganden och professionell flexibilitet, exempelvis inom socialtjänst, utbildningsverksamhet eller vård och omsorg. En sådan utveckling riskerar att påverka kvaliteten på samhällsservicen negativt. För att säkerställa en välfungerande verksamhet krävs även en arbetsmiljö präglad av förtroende och rimliga ansvarsnivåer, där medarbetarna känner sig trygga att fatta beslut inom sina befogenheter.

Försämrade förutsättningar för kompetensförsörjning

Kommunal sektor står redan inför stora utmaningar när det gäller kompetensförsörjning. Ett skärpt straffrättsligt ansvar kan ytterligare försvåra möjligheterna att attrahera och behålla kvalificerad personal. Om det upplevda risktagandet i tjänstemannarollen ökar, kan det avskräcka potentiella medarbetare från att söka sig till offentlig verksamhet. Redan i dag kännetecknas många tjänster av komplexa uppdrag, höga krav och stort ansvar. Om därtill kommer en ökad administrativ belastning och oro för rättsliga följder vid felbedömningar, riskerar detta att minska både motivationen och tilltron till yrkesrollen. På längre sikt kan detta få negativa konsekvenser för kontinuitet, kompetens och kvalitet i välfärdens verksamheter.

För att lagändringen inte ska leda till försiktighetskultur eller försvåra kompetensförsörjning inom kommunal sektor är det viktigt att arbeta med åtgärder som stärker yrkesrollens attraktivitet. Exempel på sådana åtgärder är kontinuerlig kompetensutveckling, tydliga riktlinjer för tillämpning av regelverket, förbättra arbetsvillkoren samt ett aktivt stöd från arbetsgivaren i svåra beslutssituationer. På så sätt kan risken för negativa konsekvenser minska, samtidigt som lagändringen kan bidra till stärkt förtroende för den offentliga uppdraget. Dessa insatser kräver dock både tid och resurser, och kommunen vill därför påtala att detta kan påverka det kommunala självbestämmandet kring utbildning och budgetprioriteringar. Det kan också ta viss tid att genomföra en bred utbildningsinsats, varför Södertälje kommun anser att vissa delar av lagförslaget bör få ett senare ikraftträdandedatum.

Boel Godner
Kommunstyrelsens ordförande